

VOKIETIJOS TEKSTILĖS GAMYBOS PRAMONĖ (EVRK 13)

Santrauka

Vokietija yra tarp penkių labiausiai konkurencingų¹ ekonomikų pasaulyje, didžiausia Europos Sąjungos ekonomika ir svarbiausia lietuviškos kilmės produktų eksporto rinka. Taip pat ši šalis yra didžiausia tekstilės eksportuotoja ir importuotoja Europos Sąjungoje.

2015 m. Vokietijos tekstilės² gaminių pramonės įmonės sukūrė apie 0,3% šalies pridėtinės vertės (gamybos kainomis) arba 0,7% apdirbamosios gamybos sektoriaus sukuriamos pridėtinės vertės. 2014 m. Vokietijoje tekstilės gaminius gamino 4034 įmonės, jose dirbo beveik 75,7 tūkst. darbuotojų. Vokietijos tekstilės gaminių pramonėje vyrauja įmonės, kuriose dirba iki 50 darbuotojų (jos sudaro 91,3%), tačiau beveik 76% pridėtinės vertės sukuria įmonės, kuriose darbuotojų 50 ir daugiau. Remiantis *Werner International* duomenimis, valandinis darbo užmokestis Vokietijos tekstilės sektoriuje siekia apie 22,6 eurus ir lenkia tokias šalis kaip Japonija, Jungtinė Karalystė ar Jungtinės Amerikos Valstijos.

2015 m. palyginti su 2014 m. Vokietijos tekstilės gaminių pramonės produkcijos augimas (angl. *volume index of production*) siekė 1,7%. 2014 m. produkcijos vertės struktūroje dominavo: kitų tekstilės gaminių ir dirbinių gamyba (71,2%), tekstilės audimas (14,1%), tekstilės apdaila (10,7%) ir tekstilės pluoštų paruošimas bei verpimas (3,9%).

2016 m. į Vokietiją importuotų tekstilės gaminių vertė siekė 10,9 mlrd. eurų, t.y. 0,2% daugiau negu 2015 m. 2016 m. 54% importuotos produkcijos sudarė gaminiai iš Europos Sąjungos, likusieji 46% – iš kitų pasaulio šalių. Daugiausia gaminių 2016 m. importuota iš Kinijos (17%), Italijos (9%), Nyderlandų (8%) ir Turkijos (8%). Importas iš Lietuvos sudarė 0,3% visos į Vokietiją importuotos tekstilės gaminių vertės.

AB „Siūlas“, seniausios lino gamyklos Lietuvoje atstovai teigia, kad įeiti į Vokietijos rinką nėra sunku, tačiau dabartiniai didieji klientai yra labai jautrūs audinių ir gaminių kainoms. Įmonės atstovai pastebi, kad pastaruoju metu pardavimai į Vokietiją auga. Pernai AB „Siūlas“ į Vokietiją eksportavo apie 6,3% produkcijos. AB „Siūlas“ atstovai tvirtina, kad

užsakovai Vokietijoje vertina jų audinių bei gaminių kokybę, trumpus gamybos terminus (apie 1 mėnesį), sutartų gamybos terminų laikymąsi, galimybę užsakyti nedidelius kiekius, lankstumą. Didžiąją dalį klientų įmonė randa parodose.

Konkurencinė aplinka:

- Tekstilės apdaila. Didžiausia rinkos dalis priklauso: KBC Manufaktur Koechlin. Kiti gamintojai: Baumgartner & Cie GmbH (3,3%), Lindenfarb Textilveredlung Julius Probst GmbH & Co KG (2,1%), Transfertex GmbH & Co Thermodruck KG (1,2%), Gerhard Van Clewe GmbH & Co KG (0,8%), WKS Textilveredlungs GmbH (0,7%).
- Gatavi tekstilės gaminiai. Didžiausia rinkos dalis priklauso: Fan Frankenstolz Schlafkomfort H Neumezer GmbH & Co KG (4,5%), ADO Goldkante GmbH & Co KG (2,4%), Baumeister Programm KG (1,1%), Lück GmbH & Co KG (0,9%), Gerster GmbH & Co KG (0,4%).
- Tekstilės pluoštų verpimas, audinių audimas. Didžiausia rinkos dalis priklauso: Cordenka GmbH (5,5%), Gütermann Holding SE (2,6%), Textilgruppe Hof AG (2,2%), Twd GmbH (2,1%), Kufner Textil GmbH (0,5%).

Šiandien Vokietija yra techninės³ ir pramoninės paskirties tekstilės gaminių rinkos lyderė pasaulyje, o tokios tekstilės gamybos ir prekybos įmonės užima iki 46% globalios rinkos

Per paskutinius kelis dešimtmečius Vokietijos drabužių ir tekstilės sektorius patyrė didžiulius struktūrinius pokyčius. Milžiniška konkurencija, globalizacija ir aršios rinkos sąlygos gerokai sumažino drabužių ir tekstilės pramonės gamybos apimtį, bet tolesnė tekstilės medžiagų tyrimų ir apdirbimo technologijų pažanga atvėrė visiškai naujas tekstilės pritaikymo sritis tokiuose sektoriuose kaip, pavyzdžiui, automobilių, elektrotechninė inžinerinė, mechaninė inžinerinė pramonė, sveikatos priežiūra, gynyba bei apsauga, ir t.t. Auganti techninės ir pramoninės paskirties tekstilės paklausa atskleidžia didžiulę ir didėjančią galimybę didelės pridėtinės vertės produktų gamybai Europoje.

¹ Pasaulio ekonomikos forumo Bendras konkurencingumo indeksas (BKI) 2016 - 2017 m. www.weforum.org

² Į šį skyrių įeina tekstilės pluoštų paruošimas ir verpimas, taip pat audimas, tekstilės ir drabužių apdaila, gatavų tekstilės gaminių (pvz. buitinių skalbinių, antklodžių, patiesalų, kilimėlių, pledų, suktinių gaminių ir kt.), išskyrus drabužius, gamyba.

³ Techninė tekstilė – tekstilės pluoštas, medžiagos ir sutvirtinimo medžiagos, vertinamos labiau pagal techninius, o ne estetinius kriterijus. Messe Frankfurt – didžiausia pasaulyje techninių tekstilės gaminių prekybos mugė, rengianti ir mugę „Techtextil“, yra išskyrusi

12 pagrindinių techninės ir pramoninės tekstilės rinkų: 1) „Agrotech“: žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; 2) „Buildtech“: statyba; 3) „Clothtech“: funkcinės sudedamosios avalynės ir drabužių dalys; 4) „Geotech“: geotekstilė ir civilinė inžinerija; 5) „Hometech“: baldų ir grindų dangos sudedamosios dalys; 6) „Indutech“: filtrai ir kiti pramonėje naudojami produktai; 7) „Medtech“: sveikata ir medicina; 8) „Mobiltech“: transporto priemonių gamyba, įranga ir įrengimas; 9) „Oekotech“: aplinkos apsauga; 10) „Packtech“: pakotės ir sandėliavimas; 11) „Protech“: asmeninė ir turto apsauga; 12) „Sporttech“: sportas ir laisvalaikis.

Pagrindinių rodiklių apžvalga

2015 m. Vokietijos tekstilės gaminių pramonės įmonės sukūrė apie 0,3% šalies pridėtinės vertės (gamybos kainomis) arba 0,7% apdirbamosios gamybos sektoriaus sukuriamos pridėtinės vertės.

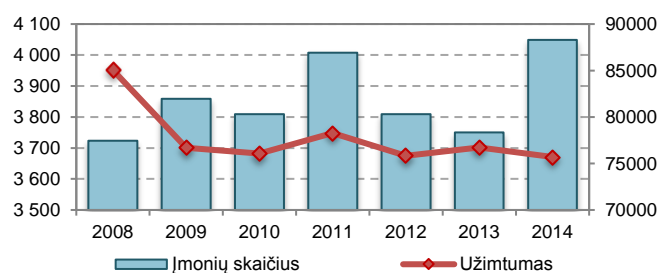
1 lentelė. Pagrindiniai tekstilės gamybos pramonės rodikliai

Apyvarta (mlrd.)	€ 12,9 (2015 m.)
Produkcijos vertė (mlrd.)	€ 12,2 (2015 m.)
Pelnas (mln.)	€ 970,6 (2013 m.)
Bendras prekių ir paslaugų pirkimas (mlrd.)	€ 8,9 (2015 m.)
Įmonių skaičius (vnt.)	4034 (2014 m.)
Užimtumas (tūkst.)	75,7 (2014 m.)

Šaltinis: Eurostat

2014 m. Vokietijoje buvo 4034 tekstilės gaminių gamybos įmonės, kuriose dirbo beveik 75,7 tūkst. darbuotojų (1,1% visos apdirbamosios gamybos sektoriaus darbo jėgos). Vokietijos tekstilės gaminių pramonėje vyrauja įmonės, kuriose dirba iki 50 darbuotojų (jos sudaro 91,3%), tačiau beveik 76% pridėtinės vertės kuria įmonės, kuriose dirba 50 ir daugiau darbuotojų. Tai yra darbuotojų imli pramonės šaka – darbo užmokestis tekstilės gamybos sektoriaus sukuriamoje pridėtinėje vertėje (gamybos kainomis) sudarė 62,0%. Nors, lyginant su kitomis šalimis, darbo užmokestis Vokietijoje yra pakankamai didelis, didžiąją dalį gamybos sąnaudų sudaro ne jis, bet žaliavos (darbo užmokestis sudaro 22,1% gamybos sąnaudų, žaliavos – 51,8%). Daugiausia tekstilės gaminių gamyba užsiimančių įmonių yra susitelkusios Vakarų ir Pietų Vokietijoje: Šiaurės Reino-Vestfalijos, Bavarijos ir Badeno-Viurtembergo federalinėse žemėse (Krippendorf, Holst, Richter, 2009).

1 pav. Įmonių ir dirbančiųjų skaičiaus dinamika Vokietijos tekstilės gamybos pramonėje 2008-2014 m.

Šaltinis: Eurostat.

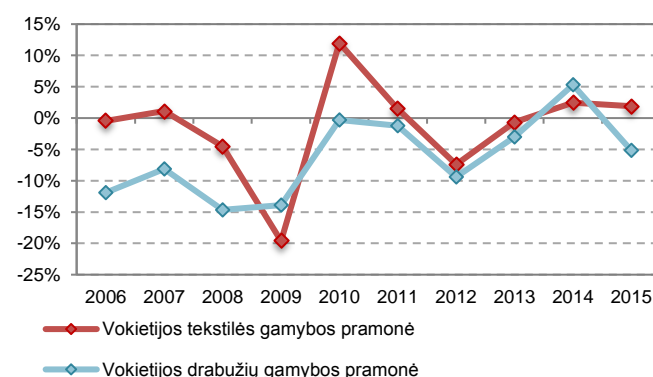
2 lentelė. Tekstilės gamybos pramonės rodikliai pagal darbuotojų skaičiaus grupes 2014 m., dalis %.

	0-9	10-19	20-49	50-249	250<
Įmonių skaičius	71%	13%	7%	8%	1%
Apyvarta	5%	5%	11%	48%	31%
Pridėtinė vertė	6%	6%	11%	46%	31%
Užimtumas	13%	9%	13%	43%	23%

Šaltinis: Eurostat

2015 m. palyginti su 2014 m. Vokietijos tekstilės pramonės produkcijos augimas buvo 1,7%. 2012 m. Vokietijos tekstilės gaminių sektorius patyrė didelį vidaus gamybos nuosmukį, kurį lėmė itin smarkiai sumažėjęs techninės ir pramoninės paskirties gaminių komercinių užsakymų skaičius (2012 m. techninės ir pramoninės paskirties gaminių gamyba sumažėjo daugiau nei 10%). Europoje 50% visų techninės ir pramoninės paskirties gaminių sunaudojama transporto priemonių „Mobiltech“, baldų ir grindų dangos „Hometech“, bei filtrų ir kitų pramonėje naudojamų produktų „Indutech“ gamyboje (David Rigby Associates). Pastebėtina, kad Vokietijos drabužių ir tekstilės gamybos pramonę smarkiai palietė krizė – 2008-2009 m. produkcijos gamybos apimtys krito itin smarkiai.

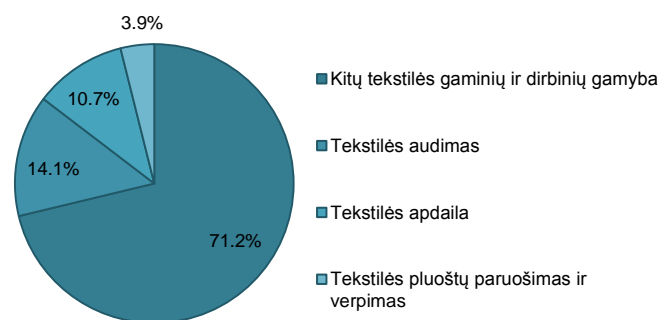
2 pav. Drabužių ir tekstilės gamybos pramonės produkcijos indekso pokytis 2006-2015 m., % (2010=100).

Šaltinis: Eurostat.

2015 m. Vokietijos tekstilės produkcijos vertė siekė 12,2 mlrd. eurų. 2014 m. Vokietijos tekstilės produkcijos vertės struktūroje dominavo: kitų tekstilės gaminių ir dirbinių gamyba (71,2%), tekstilės audimas (14,1%), tekstilės apdaila (10,7%) ir tekstilės pluoštų paruošimas bei verpimas (3,9%). Pastebėtina, kad analizuojant produkcijos vertę pagal smulkesnes prekių grupes, kitų techninės ir pramoninės tekstilės gaminių bei dirbinių gamybos sektorius sudaro apie penktadalį (20,3%) visos Vokietijos tekstilės pramonės produkcijos vertės.

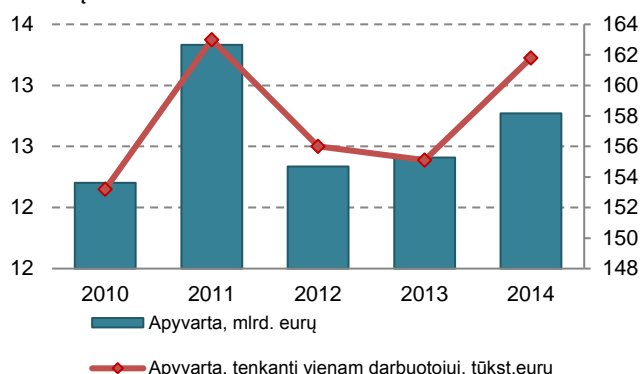
3 pav. Tekstilės gamybos produkcijos struktūra pagal vertę 2014 m., %.

Šaltinis: Eurostat

2015 m. Vokietijos tekstilės gamybos sektoriaus apyvarta siekė 12,9 mlrd. 2015 m., palyginus su 2014 m., apyvarta išaugo apie 0,8%.

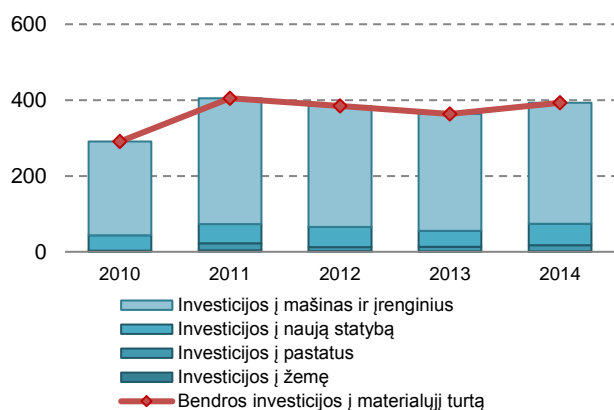
4 pav. Tekstilės gamybos pramonės apyvarta 2010-2014 m., mln. eurų.

Šaltinis: Eurostat

Nors prieš krizinis investicijų lygis dar nepasiektas, tačiau tekstilės sektoriaus investicijos į materialųjį turtą auga kasmet nuo 2014 m. 2015 m. per metus jos padidėjo apie 5,2% ir siekė 413,7 mln. eurų arba 78% 2007 m. lygio. 2014 m. didžiausia tekstilės gamybos pramonės investicijų dalis teko investicijoms į mašinas ir įrenginius (81,3%), antroje vietoje liko investicijos į naują statybą (14,3%), trečioje – investicijos į pastatus (4,2%).

5 pav. Tekstilės gamybos pramonės investicijos į materialųjį turtą.

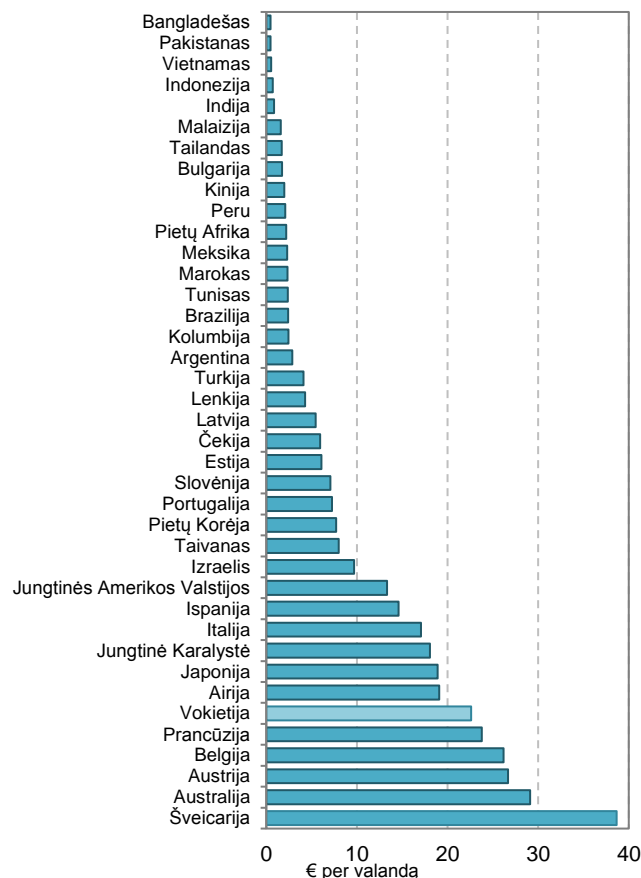

Šaltinis: Eurostat

Remiantis *Werner International* duomenimis, valandinis darbo užmokestis Vokietijos tekstilės sektoriuje yra maždaug 22,6 eurai ir yra didesnis nei tokiose šalyse kaip Japonija, Jungtinė Karalystė ar Jungtinės Amerikos Valstijos. Jis taip pat yra aukštesnis nei tokiose tradicinės tekstilės gamybos Europos šalyse, kaip pvz., Italija, Ispanija, Portugalija. Pastebėtina, kad dėl brangios darbo jėgos vokiečiai vieni pirmųjų Europoje perkėlė savo gamyklas į užsienį, priešingai nei pvz. Turkija, kuri iki šiol daugiau savo gamybinių pajėgumų yra sutelkusi šalies viduje. Šiuo metu pastebima tendencija, jog vokiečių įmonės kelia savo gamybą iš Azijos šalių į kaimynines šalis (pvz. Lenkiją) arba atgal į Vokietiją. Pagrindinės to priežastys yra augantys atlyginimai

Azijos šalyse, didėjantys energetiniai kaštai bei ilgas gaminių pristatymo laikas.

6 pav. Pirminės tekstilės gamybos valandinis darbo užmokestis pasirinktose šalyse 2014 m., eurų.

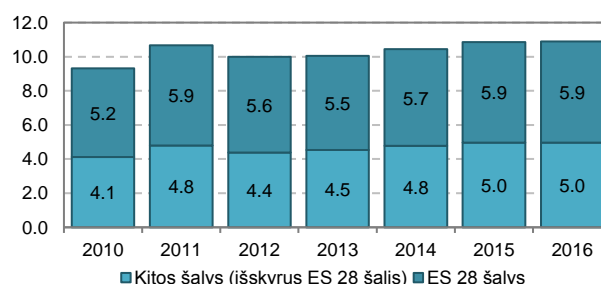

Šaltinis: Werner International, IN

Importo struktūra

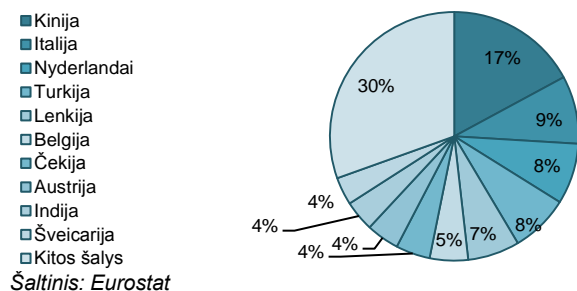
2016 m. į Vokietiją importuotų tekstilės gaminių vertė siekė 10,9 mlrd. eurų, t.y. 0,2% daugiau negu 2015 m. 2016 m. 54% importuotos produkcijos sudarė gaminiai iš Europos Sąjungos šalių, likusieji 46% – iš kitų pasaulio šalių. Daugiausia gaminių 2016 m. buvo importuota iš Kinijos (17%), Italijos (9%), Nyderlandų (8%) ir Turkijos (8%). Importas iš Lietuvos sudarė 0,3% visos į Vokietiją importuotos tekstilės gaminių vertės.

7 pav. Vokietijos tekstilės gaminių importas 2010-2016 m., mlrd. eurų.

Šaltinis: Eurostat.

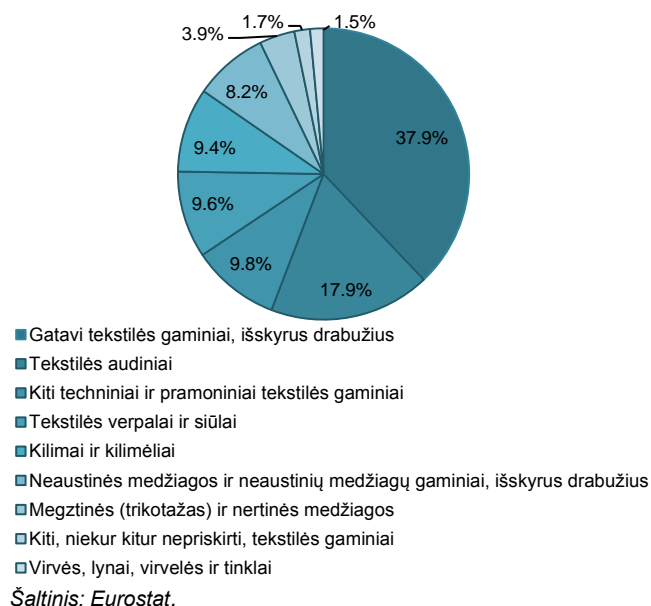
8 pav. Vokietijos tekstilės gaminių importo struktūra pagal šalis 2016 m., %.

Šaltinis: Eurostat

2016 m. į Vokietiją daugiausia buvo importuota kitų gatavų tekstilės gaminių (37,9%). 2016 m. 17,9% viso tekstilės dirbinių importo į Vokietiją sudarė tekstilės audiniai, 9,8% – kiti techniniai ir pramoniniai tekstilės gaminiai.

9 pav. Vokietijos tekstilės importo struktūra pagal prekių grupes 2016 m., %.

Šaltinis: Eurostat.

Konkurencinė aplinka

- Tekstilės apdaila. Didžiausia rinkos dalis priklauso: KBC Manufaktur Koechlin Baumgartner & Cie GmbH (3,3%), Lindenfarb Textilveredlung Julius Probst GmbH & Co KG (2,1%), Transfertex GmbH & Co Thermodruck KG (1,2%), Gerhard Van Clewe GmbH & Co KG (0,8%), WKS Textilveredlungs GmbH (0,7%).
- Gatavi tekstilės gaminiai. Didžiausia rinkos dalis priklauso: Fan Frankenstolz Schlafkomfort H Neumezer GmbH & Co KG (4,5%), ADO Goldkante GmbH & Co KG (2,4%), Baumeister Programm KG (1,1%), Lück GmbH & Co KG (0,9%), Gerster GmbH & Co KG (0,4%).
- Tekstilės pluoštų verpimas, audinių audimas. Didžiausia rinkos dalis priklauso: Cordenka GmbH (5,5%), Gütermann Holding SE (2,6%), Textilgruppe Hof AG (2,2%), Twd GmbH (2,1%), Kufner Textil GmbH (0,5%).

Lietuvos tekstilės gamintojų patirtis Vokietijos rinkoje AB „Siūlas“ yra seniausia lino gamykla Lietuvoje. Įmonėje gaminama produkcija apima lininius verpalus, audinius, drabužius, patalynę, užuolaidas ir panašius gaminius. Pernai AB „Siūlas“ į Vokietiją eksportavo apie 6,3% produkcijos. Įmonės atstovai pastebi, kad pastaruoju metu pardavimai į Vokietiją auga. Didžiąją dalį eksporto sudaro lininiai audiniai (11,1% visų parduodamų audinių). AB „Siūlas“ atstovai tvirtina, kad užsakovai Vokietijoje vertina jų audinių bei gaminių kokybę, trumpus gamybos terminus (apie 1 mėnesį), sutartų gamybos terminų laikymąsi, galimybę užsakyti nedidelius kiekius, lankstumą. Jiems imponuoja ir tai, kad viskas gaminama vienoje įmonėje (nuo lino verpimo iki gaminių siuvimo). AB „Siūlas“ dalyvauja audinių („Premiere Vision“, Paryžiuje) ir namų tekstilės parodose, vykstančiose Vokietijos miestuose (pvz., „Heimtextil“, Frankfurte). Didžiąją dalį klientų įmonė randa būtent parodose. AB „Siūlas“ turi ir internetinę parduotuvę vokiečių kalba, per ją parduoda apie 1% produkcijos (daugiausia internetinės parduotuvės pirkėjų yra būtent iš Vokietijos). AB „Siūlas“ atstovai teigia, kad įeiti į Vokietijos rinką nėra sunku, tačiau dabartiniai didieji klientai yra labai jautrūs audinių ir gaminių kainoms.

Informacijos šaltiniai ir kontaktai

- Daugiau informacijos apie tai, kaip „Versli Lietuva“ gali prisidėti prie tekstilės eksporto į Vokietiją plėtros, prašome kreiptis į mūsų projektų vadovę Renatą Nedzinskienę, kuri atsakinga už tekstilės ir drabužių pramonės eksportą. Kontaktai: mob. tel.: +37061299015, tel. +37061299015, el. paštas: r.nedzinskiene@verslilietuva.lt
- Suteikti daugiau specifinės informacijos ar padėti žengiant į Vokietijos rinką, gali Lietuvos Respublikos komercijos atašė Vokietijos Federacinėje Respublikoje Daina Lipps. Kontaktai: mob. tel.: +493089068127, tel. +493089068127, el. paštas: daina.lipps@urm.lt.
- Jei turite klausimų dėl šioje apžvalgoje pateiktos informacijos, prašome kreiptis į „Versli Lietuva“ analitikę Laurą Penkovskytę. Kontaktai: tel.: +37064400023, el. paštas: l.penkovskyte@verslilietuva.lt.

3 lentelė. Užimama rinkos dalis pagal apyvartą 2011-2016 m., %

		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tekstilės apdaila (angl. Finishing of Textiles)	KBC Manufaktur Koechlin Baumgartner & Cie GmbH	3	3,8	3,5	3,4	3,2	3,3
	Lindenfarb Textilveredlung Julius Probst GmbH & Co KG	2	2,1	2,2	2,2	2,1	2,1
	Transfertex GmbH & Co Thermodruck KG	1,1	1,3	1,5	1,5	1,1	1,2
	Gerhard Van Clewe GmbH & Co KG	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8
	WKS Textilveredlungs GmbH	1,1	0,9	0,9	0,9	0,7	0,7
	Kiti	91,9	91	91,1	91,2	92,1	92
	Viso	100	100	100	100	100	100
Gatavi tekstilės gaminiai (angl. Made-up Textile Articles)	fan Frankenstolz Schlafkomfort H Neumezer GmbH & Co KG	3	4,1	3,9	4,5	4,7	4,5
	ADO Goldkante GmbH & Co KG	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4
	Baumeister Programm KG	1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
	Lück GmbH & Co KG	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
	Gerster GmbH & Co KG	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4
	Kiti	92,3	91,2	91,3	90,6	90,5	90,8
	Viso	100	100	100	100	100	100
Tekstilės pluoštų verpimas, audinių audimas (angl. Spinning of Textile Fibres; Weaving of Textiles)	Cordenka GmbH	4,2	5,1	5,2	5,2	5,4	5,5
	Gütermann Holding SE	3,2	3,9	4	2,7	2,5	2,6
	Textilgruppe Hof AG	2,5	2,4	2,5	2,3	2,1	2,2
	Twd GmbH	2,4	2,3	2,3	2,2	2	2,1
	Kufner Textil GmbH	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Kiti	87,3	85,7	85,5	87,2	87,5	87,1
	Viso	100	100	100	100	100	100

Šaltinis: Euromonitor International

4 lentelė. Pagrindiniai rodikliai 2011-2016 m., %

Pavadinimas	Rodikliai	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tekstilės apdaila (angl. Finishing of Textiles)	Rinkos dydis, mln. dolerių	2250,4	1792,7	1846,8	1921,5	1679,9	1691,7
	Produkcijos apimtys indeksas, 2015=100	112,9	102,9	97,5	95,1	100,0	97,8
	Gamintojų kainų indeksas, 2015=100	93,0	93,7	96,2	99,1	100,0	101,0
Gatavi tekstilės gaminiai (angl. Made-up Textile Articles)	Rinkos dydis, mln. dolerių	10946,6	9845,0	10240,4	10572,3	9240,5	9528,6
	Produkcijos apimtys indeksas, 2015=100	103,7	103,0	96,6	99,1	100,0	104,1
	Gamintojų kainų indeksas, 2015=100	94,9	97,7	98,5	99,4	100,0	100,6
Tekstilės pluoštų verpimas, audinių audimas (angl. Spinning of Textile Fibres; Weaving of Textiles)	Rinkos dydis, mln. dolerių	6070,9	4769,0	5291,4	5292,0	4257,5	4392,1
	Produkcijos apimtys indeksas, 2015=100	121,6	99,3	101,0	104,8	100,0	102,5
	Gamintojų kainų indeksas, 2015=100	98,9	98,8	98,5	98,9	100,0	100,0

Šaltinis: Euromonitor International